

TÉMA 7: HÝBEME SA A ŠPORTUJEME

Slovná zásoba

tempo	zdravie	choroba	nádcha
skok	prechádzka	krok	botasky
futbal/bránka/gól	basketbal/kôš	tenis/raketa	hokej/hokejka/puk
olympiáda	sanitka	hlava	ústa
boby	nemocnica	oko/oči	vlas/y
čelo	lekár/ka	ucho/uši	krk/hrdlo
brucho	noha/nohy	liek	horúčka/teplota
ruka/ruky	prst/prsty	rana	zdravotná sestra
rameno/ramená	palec/palce	koleno/kolená	lekár/ka
brada	chrbát	sánky	korčule
tvár	plutvy	prilba	kašeľ
sieť	lyže	štadión	chrániče
beh	sánky	túra	drep
kotúľ	prekážka	injekcia	pravidlá
prestávka	klzisko/ľadová plocha	ošetrenie	vyšetrenie
skákať	športovať	(ne)vedieť	dýchať
behať	hrať hokej/futbal	točiť	báť (sa)
vládať	plávať	(za)cvičiť	skončiť
utekať	stáť	pomáhať/pomôcť	zacvičiť (si)
môcť	sánkovať	kúpať sa	bolieť
hádzat'	korčuľovať	hýbať sa	volať
šplhať	bicyklovať	predkloniť	zlomiť si
naháňať	kolobežkovať	predpažiť	ošetriť/vyšetriť
dbať	hrať šach	upažiť/rozpažiť	kašľať
(ne)poznať	ísť na turistiku	klopať	(s)kontrolovať
(ne)padnúť	lyžovať	zачаť	liečiť
držať	zabávať	ťahat'	zakloniť
kotúľať	kľáčať	potápať sa	počúvať
očkovať	poskladať	plávanie	bicyklovanie
náročný	(ne)bezpečný	najobľúbenejší	zlomená/y
jednoduchý	pomaly/pomalý	rýchly/rýchlo	boľavý/á
vo vnútri	mierne	zranený	

Vetné väzby

idem(e) športovať	rád tancujem/plávam/behám	rada športujem/skáčem
môžem/môžeš/môžeme	musím/musíš/musíme	chcem/chceš/chceme
v telocvični/bazéne/hale	na ľade/horách/svahu	viem plávať/šplhať/hrať futbal
hrať niečo (basketbal/hokej)	hrať s niečím (s loptou)	hrať s niekým (s kamarátom)
rada sa prechádzam/lyžujem		

Funkčné frázy

Pripraviť sa, pozor, štart!	Necítim sa dobre.	Čo ťa bolí?/Čo ju/jeho bolí?
Môžem Ti pomôcť?	Ako sa cítite?	Rozumieš/rozumiete?
Kde sa hrá...?	Pomôžeš mi, prosím?	Aký je tvoj obľúbený šport?
Čo potrebuješ, keď... ?	Ktoré športy... ?	

Inštrukčný jazyk

Rozmýšľaj.
Skontroluj.
Napodobni.
Poskladaj.
Pripni.
Prekroč.
Zodvihni.

Označ/Udri (plácačkou).
Vyber.
Zahraj(me) sa/zacvič(me) si.
Prebehni.
Daj vpravo/vľavo.
Predpaž/vzpaž.
Dávaj(me) pozor.

Dávaj pozor/Pozor!
Pomenuj.
Poskladaj.
Obehni.
Podlez.
Urob drep.
Skontroluj(me).

Lekcia 1 Hýbeme sa!

Slovná zásoba:	šplhať sa, plávať, potápať sa, hrať futbal/hokej/basketbal/tenis, sánkovať sa, kotúľať, lyžovať sa, športovať, zacvičiť si, predpažiť, upažiť, rozpažiť, dvíhať, predkloniť (sa), skákať, behať, utekať, naháňať, vo vnútri
Vetné väzby:	slovesá so zvratným zámenom (potápa sa, sánkuje sa, lyžuje sa, atď.), hrať niečo, hrať s niečím, hrať s niekým
Funkčné frázy:	Čo robím(e)? Ktoré športy... ?
Inštrukčný jazyk:	zahraj(me) sa, zacvič(me) si, poskladaj
Pomôcky:	TÉMA 7 Foto Hýbeme sa, športujeme; TÉMA 7 Foto Lopty športov; PL Športovec (TÉMA 7 PL Hýbeme sa, športujeme); loptičky, nožnice

1. Privítanie

Učiteľ privíta deti a predstaví im tematickú básničku.

*Jar či leto, jeseň, zima,
šport ma stále zaujíma.
Vzmem loptu, plavky, sánky,
behám, skáčem bez prestávky.**

Pohybová aktivita bez slovnej odpovede

Učiteľ vyzve deti *Zacvičme si*. Pozve deti do širšieho kruhu. Postupne ukazuje rôzne pohybové činnosti tematicky viažuce sa k športu. Pohyb komentuje v prvej osobe jednotného čísla: *Skáčem. Behám. Šplhám sa. Plávam. Lyžujem sa. Potápam sa. Hádzem (loptu). Kráčam. Kotúľam. A pod.* Vyzve deti, aby pohybovú činnosť opakovali po ňom. Keď si deti osvoja význam jednotlivých slovičiek, pohyb už učiteľ nepredvádza, len zadáva pokyny: *Skáčem. Behám. Šplhám sa. Plávam. Lyžujem sa. Potápam sa. Hádzem (loptu). Kráčam. Kotúľam. Naháňam. A pod.*

Pozn. pre učiteľa: Deti môžu dopĺňať ďalšie pohybové činnosti: hrám futbal, hrám hokej, sánkujem sa, hrám šach. Rozsah slovnej zásoby závisí od špecifik skupiny.

Pohybová aktivita so slovnou odpoveďou 1

Aktivita nadväzuje na predchádzajúcu. Deti všetky predvádzané pohybové činnosti spoločne slovné pomenúvajú. Aktivita je zameraná na:

1. *nácvik časovania slovičiek*

U: *Hýbem sa.*

D: *Hýbeme sa.*

U: *Bežím.*

D: *Bežíme.*

2. *nácvik dialógu (otázka – odpoveď)*

U: *Čo robím?*

D: *Bežím.*

U: *Čo robíme?*

D: *Bežíme.*

Rolu učiteľa neskôr prevezmú deti.

3. *nácvik dialógu (otázka – odpoveď)*

D: *Čo robím?*

Ostatné deti: *Bežíš.* (Pohľadom/Gestom ukážu na iné dieťa.)

D: *Čo robí Janka?*

Ostatné deti: *Janka beží.*

Pozn. pre učiteľa: Pri otázke Čo robím?/Čo robí? má učiteľ/ dieťa v ruke kartu so symbolom otáznika. Symbol nabáda k odpovedi na otázku.

Hádanie s kartami

Učiteľ uvedie túto aktivitu inštrukciou *Zahrajme sa. Hádate, aký je to šport? Použite fotografický materiál (TÉMA 7 Foto Hýbeme sa, športujeme).* Učiteľ postupne odhaľuje fotografie rôznym spôsobom tak, aby deti na začiatku nevideli celý obrázok (uplatní rôzne techniky práce s kartami). Úlohou detí je identifikovať športovú činnosť (lyžovať/bicyklovať/plávať), resp. šport (futbal/basketbal/tenis/hokej).

Deti hádajú a pomenúvajú športové činnosti na obrázkoch. Ak natrafia v hre na činnosť, ktorú ešte nepoznajú, učiteľ ju pomenuje a deti po ňom opakujú.

Pozn. pre učiteľa: V prípade, že deti nevedia činnosť alebo šport identifikovať, učiteľ šport pomenuje a deti pomenovanie zopakujú po ňom. Je prirodzené, že sa deti ešte nestretli s viacerými druhmi športov.

Pohybová aktivita so slovnou odpoveďou 2

Každé dieťa si vyberie jednu fotografiu zo súboru TÉMA 7 Foto Hýbeme sa, športujeme. Učiteľ v triede rozmiestni dva farebné kruhy, ktoré symbolizujú priestor pre realizáciu športu (vonku a vo vnútri – na ihrisku alebo v telocvični).

Úlohu detí bude slovné a pohybom reagovať. Na základe otázky **Kde sa hrá šport?** sa deti presunú ku správnejmu symbolu v priestore triedy. Postupne každé dieťa odpovie celou vetou *Volejbal hrám(e) na ihrisku. Volejbal hrám(e) v telocvični. Volejbal hrám(e) vonku aj vo vnútri.*

Pozn. pre učiteľa: Viaceré športy sa realizujú vo vnútri aj vonku, učiteľ preto akceptuje voľbu detí. S ohľadom na jazykovo-komunikačnú úroveň detí je možné rozvíjať širšiu diskusiu.

Variant 2

Dialóg môže mať rôzne podoby, v závislosti od formulácie otázky. **Ktoré športy hráme v telocvični? Ktoré športy hráme vonku?** K symbolom telocvične/vonku sa presunú len tie deti, ktorých šport na nimi vybranej fotografii sa môže v tomto priestore hrať. Odpoveď detí by mala byť opäť formulovaná celou vetou, nie jednoslovne. *Vonku sa lyžujeme/bicyklujeme/hráme tenis. Vo vnútri/v telocvični sa hráme basketbal/hokej/tenis.*

Hra Nie je lopta ako lopta

Učiteľ na úvod aktivity predstaví pohybom športy, v ktorých sa pri hre používa lopta: *tenis, volejbal, basketbal, futbal, stolný tenis, rugby.* Deti športy hádajú a vyberajú fotografie športov, ktoré učiteľ

pohybom imitoval. Následne im ukáže fotografie lôpt (TÉMA 7 Foto Lopty športov) používaných v týchto hrách (podľa lopty opäť určia šport, v ktorom sa používajú). Fotografie lôpt učiteľ umiestni na podlahu do jednej línie a deti sa postavia do dvoch radov – tímov, ktoré budú medzi sebou súťažiť.

Pravidlá hry:

1. Učiteľ povie názov športu a úlohou prvého dieťaťa v rade/ tíme bude trafiť loptičkou (hodením alebo kotúľaním) obrázok lopty, ktorá prináleží pomenovanému športu.
2. Tím, ktorý ako prvý trafi správnu loptu na obrázku, získa bod.

Pozn. pre učiteľa: Po dohratí hry môže učiteľ ponechať priestor pre spontánny slovný prejav detí v rozhovore o športoch. Napríklad: Koľko hráčov hrá tenis? Čo potrebujú hráči pri hre? Čo robia s loptou? Ako vieme, kto vyhráva?

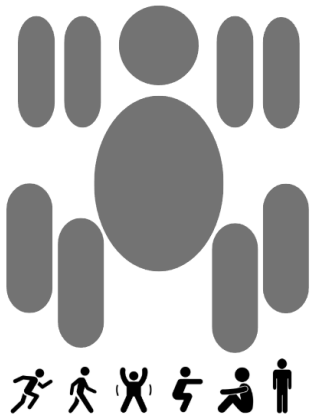
Pracovný list Športovec

Deti si z pracovného listu Športovec (TÉMA 7 PL Hýbeme sa, športujeme) vystrihnú časti tela postavy športovca. Jednotlivé časti postavy ostanú voľné, položené na lavici, aby s nimi mohlo dieťa rôzne manipulovať. Keď deti majú vystrihnuté časti postavy športovca, učiteľ alebo dieťa pomenúva pohyby športovca *Poskladaj športovca, ako beží, pláva, skáče, lezie, kope, stojí, dvíha pravú nohu, ľavú nohu, zodvihne ruky hore, a pod.*

Túto aktivitu možno doplniť o učiteľovo zadávanie inštrukcií deťom v 2. osobe jednotného alebo množného čísla *Skáč(te). Zodvihnite pravú nohu. Zodvihnite obe ruky hore. Atď.*

Pracovní list 1

ŠPORTOVEC

Pozn. pre učiteľa: V prípade vyššej znalosti jazyka môže učiteľ pridať pojmy z telesnej výchovy. Športovec upaží/predpaží/rozpaží.

Záver pesnička

Učiteľ sa rozlúči s deťmi pesničkou *Pod' cvičiť*¹, ktorú prehrá z počítača. Počas pesničky deti ponechajú voľne tancovať a napodobňovať deti vo videu.

¹ <https://www.youtube.com/watch?v=MUz1MI8BhNo>